

GOSPODARKA WODNO-ŚCIEKOWA w przedsiębiorstwie

**OCHRONA
ŚRODOWISKA**

Grupa Wydawnicza

Gospodarka wodno-ściekowa w przedsiębiorstwie

Autorzy: **Dorota Rosłoń, Katarzyna Czajkowska-Matosiuk, Jolanta Pacek, Bartłomiej Matysiak, Danuta Kwaśniewska-Barczak, Izabela Kotowska, Karolina Szewczyk-Cieślik, Tomasz Kaler**

Redakcja: **Anna Kolasa**

Menedżer produktu: **Mariusz Miętusiewicz**

Kierownik marketingu i sprzedaży: **Julita Lewandowska-Tomasiuk**

Zdjęcie na okładce: **fotolia.pl**

Korekta: **Zespół**

Koordynator produkcji: **Mariusz Jeziński**

Projekt graficzny okładki: **Magdalena Huta**

Skład i łamanie: **Ireneusz Gawliński – studio IGAWA**

Druk: **MDRUK**

ISBN: 978–83–269–5645–4

Copyright © by Wydawnictwo Wiedza i Praktyka sp. z o.o. Warszawa 2017

Wydawnictwo Wiedza i Praktyka sp. z o.o.

03–918 Warszawa, ul. Łotewska 9a

Tel. 22 518 29 29, faks 22 617 60 10, e-mail: cok@wip.pl

NIP: 526–19–92–256

Numer KRS: 0000098264 – Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy, Sąd Gospodarczy XIII Wydział Gospodarczy Rejestrowy

Wysokość kapitału zakładowego: 200.000 zł

Gospodarka wodno-ściekowa w przedsiębiorstwie

Publikacja „Gospodarka wodno-ściekowa w przedsiębiorstwie” została przygotowana z zachowaniem najwyższej staranności i wykorzystaniem wysokich kwalifikacji, wiedzy i doświadczenia autorów oraz konsultantów. Zaproponowane w publikacji „Gospodarka wodno-ściekowa w przedsiębiorstwie” oraz w innych dostępnych elementach subskrypcji wskazówki, porady i interpretacje nie mają charakteru porady prawnej. Ich zastosowanie w konkretnym przypadku może wymagać dodatkowych, pogłębionych konsultacji. Publikowane rozwiązania nie mogą być traktowane jako oficjalne stanowisko organów i urzędów państwowych. W związku z powyższym redakcja nie może ponosić odpowiedzialności prawnej za zastosowanie zawartych w publikacji „Gospodarka wodno-ściekowa w przedsiębiorstwie” lub w innych dostępnych elementach subskrypcji wskazówek, przykładów, informacji itp. do konkretnych przypadków.

Spis treści

Wstęp	7
Ważne definicje	9
Rozdział 1. Rodzaje ścieków i obowiązki ich wytwórcy	14
1.1. Rodzaje ścieków	14
Oczyszczanie ścieków	16
1.2. Obowiązki odprowadzającego ścieki	17
Kanalizacja miejska i zakładowa	17
Obowiązki administratora kanalizacji	18
Wody powierzchniowe, płynące.....	20
Grunt i ziemia oraz urządzenia wodne	21
Kiedy nie wolno odprowadzać ścieków do ziemi	21
Szamba szczelne, bezodpływowe	23
Rozdział 2. Pozwolenie wodnoprawne	25
2.1. Kiedy jest potrzebne pozwolenie wodnoprawne	25
2.2. Rodzaje pozwoleń wodnoprawnych	28
Pozwolenia na inne korzystanie z wód	33
2.3. Zapisy i wymogi w pozwoleniu	35
2.4. Kiedy pozwolenie wodnoprawne nie jest wymagane	37
2.5. Procedura ubiegania się o wydanie pozwolenia wodnoprawnego	39
Na jaki czas może być wydane pozwolenie wodnoprawne	40
Ile to kosztuje	42
Pierwszeństwo w uzyskaniu pozwolenia wodnoprawnego	42
Kiedy organ odmówi wydania pozwolenia	43
2.6. Jak skonstruować wniosek o wydanie pozwolenia wodnoprawnego.....	44

2.7. Co powinien zawierać operat wodnoprawny	45
Operat wodnoprawny – pobór wód	49
Operat wodnoprawny – wprowadzanie ścieków do wód, ziemi lub urządzeń kanalizacyjnych	50
Operat wodnoprawny – rolnicze wykorzystanie ścieków	51
2.7. Wygaśnięcie i cofnięcie pozwolenia wodnoprawnego	52
2.8. Zmiana i przeniesienie pozwolenia wodnoprawnego	54
Przeniesienie pozwolenia	57
Dwa tryby przeniesienia	60
2.9. Kiedy firmy mogą korzystać ze wspólnego pozwolenia wodnoprawnego	62
Rozdz. 3. Wielkości stężeń zanieczyszczeń i metody podczyszczania ścieków	66
3.1. Dopuszczalne wartości zanieczyszczeń w ściekach	66
3.2. Metody podczyszczania ścieków	68
Metody mechaniczne podczyszczania ścieków	68
Metody biologiczne podczyszczania ścieków	69
Metody chemiczne podczyszczania ścieków	69
Odwrócona osmoza i ultrafiltracja	70
3.3. Dobór metody oczyszczania do rodzaju ścieków	70
3.4. Monitoring i pomiary	73
Monitoring ścieków bytowych	74
Monitoring ścieków przemysłowych	75
Monitoring wód opadowych lub roztopowych	78
Metody wykonywania badań	79
Laboratorium akredytowane	80
Rozdział 4. Umowa z odbiorcą ścieków	81
4.1. Warunki umowy	81
Najpierw wniosek, potem umowa	82
Ilość i jakość oraz warunki świadczonych usług	82
Sposób i terminy wzajemnych rozliczeń	83
Procedury i warunki kontroli	85
Ustalenia zawarte w zezwoleniu na odbiór ścieków	85
Na jaki okres zawieramy umowę	85
Zmiana warunków	86
Zerwanie umowy	86
Odcięcie odbiornika ścieków	86

Czego nie można wprowadzać do urządzeń kanalizacyjnych	87
4.2. Czy przedsiębiorstwo wodociągowe może ustalać dodatkowe opłaty za przekroczone stężenie zanieczyszczeń w ściekach	88
4.3. Wykonanie przyłącza kanalizacyjnego – opłaty	89
Kto ponosi koszty przyłączenia	90
Dodatkowy odcinek sieci	91
Zła interpretacja gmin	91
Niewłaściwie wykonane urządzenie kanalizacyjne	92
Opłaty adiacenckie	93
Rozdział 5. Odprowadzanie ścieków przemysłowych do kanalizacji	95
Obowiązki wprowadzającego ścieki do urządzeń kanalizacyjnych	98
Warunki wprowadzania ścieków przemysłowych do urządzeń kanalizacyjnych	99
Pozwolenie wodnoprawne	112
ROZDZIAŁ 6. ODPADY PŁYNNY CZY ŚCIEKI PRZEMYSŁOWE	
– JAK TO ROZRÓŻNIĆ	114
Klasyfikacja i zagospodarowanie odpadów płynnych	114
ROZDZIAŁ 7. JAK MOŻNA WYKORZYSTAĆ KOMUNALNE OSADY ŚCIEKOWE	117
Do czego można stosować komunalne osady ściekowe	117
Czy potrzebne jest zezwolenie	118
W jakiej formie stosuje się komunalne osady ściekowe	119
Zasada bliskości	119
Gdzie nie można stosować komunalnych osadów ściekowych	120
Jakie warunki musimy spełnić, aby stosować komunalne osady ściekowe	121
Obowiązki wytwórcy komunalnych osadów ściekowych	125
Obowiązki władającego powierzchnią ziemi	126
Badania komunalnych osadów ściekowych	126
Badania gleby	128
Dopuszczalne dawki komunalnych osadów ściekowych	130
Ewidencja komunalnych osadów ściekowych	132
Odzysk osadów ściekowych w procesie R10	132
ROZDZIAŁ 8. KIEDY TRZEBA UIŚCIĆ OPŁATĘ ZA KORZYSTANIE ZE ŚRODOWISKA	136

Termin uiszczania podwyższonych opłat za zrzuty ścieków został odroczone do 2018 roku.....	139
ROZDZIAŁ 9. DO PRZEWOŻENIA ŚCIEKÓW PRZEMYSŁOWYCH NIE ZAWSZE JEST POTRZEBNE ZEZWOLENIE	140
ROZDZIAŁ 10. KONSEKWENCJE ŁAMANIA PRZEPISÓW	142
Sankcje za brak pozwolenia lub przekroczenie uprawnień.....	143
Uwaga na błędy.....	145
ROZDZIAŁ 12. PLANOWANE ZMIANY W PRAWIE WODNYM	146
Kto wyda zgodę wodnoprawną.....	146
Nowa definicja.....	147
Szerszy katalog zgłoszeń wodnoprawnych	148
Ocena wodnoprawna jako novum.....	148
Wyższe opłaty za usługi wodne	149
ROZDZIAŁ 13. NA DESZCZÓWCE MOŻNA ZAOSZCZĘDZIĆ.....	153
Jak wygląda system odzysku wody deszczowej.....	154
Zbiornik	154
Filtry	155
Pompy	155
Koszty systemu do odzysku	155
Oszczędności	156
WZORY DOKUMENTÓW	157
Wzór 1. Przykład wniosku o wydanie pozwolenia wodnoprawnego.....	157
Wzór 2. Karta ewidencji komunalnych osadów ściekowych.....	160
PODSTAWA PRAWNA	163

WSTĘP

Przy prowadzeniu przedsiębiorstwa trzeba przestrzegać wielu przepisów, w tym również przepisów dotyczących ochrony środowiska. Nie ma przedsiębiorstwa, w którym nie byłaby używana woda, oczywiście nie zawsze wiąże się to stricte z produkcją, ponieważ wszystko zależy od rodzaju prowadzonej działalności, ale bez wody nie da się żyć i funkcjonować, więc oprócz przeznaczenia przemysłowego jest ona używana właściwie wszędzie do celów bytowych. Używanie wody z kolei prowadzi do powstawania ścieków, które muszą być zagospodarowane w sposób zgodny z przepisami. Rodzi to więc wiele obowiązków dla przedsiębiorcy.

Obowiązki związane z gospodarką wodno-ściekową mogą być różne w zależności od rodzaju i wielkości zakładu. Ich dokładne określenie nie jest prostą sprawą, bo zarówno ogromna liczba przepisów, które nie zawsze są precyzyjne, a do tego pisane trudnym prawniczym językiem, jak i częste ich zmiany powodują, że przedsiębiorcy mają problemy z interpretacją ustaw czy rozporządzeń.

Dla wszystkich, którzy mają wiele wątpliwości z tym związanych, przygotowaliśmy publikację, która kompleksowo omawia zagadnienie gospodarki wodno-ściekowej w przedsiębiorstwie. Z publikacji Czytelnik dowie się m.in., jakie w ogóle ścieki mogą powstawać w przedsiębiorstwach i jak z nimi postępować, kiedy potrzebne jest pozwolenie wodnoprawne, a także jak przygotować wniosek o jego wydanie. Podpowiemy także, jak można zmniejszyć koszty gospodarowania wodą w czasach ciągłych podwyżek.

W publikacji znajdują się również informacje na temat planowanych zmian w ustawie Prawo wodne, nad którą wciąż trwają prace. Podpowiemy, co się zmieni i na co powinien się przygotować każdy przedsiębiorca.

WAŻNE DEFINICJE

Przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne – przedsiębiorca w rozumieniu przepisów o swobodzie działalności gospodarczej, który prowadzi działalność gospodarczą w zakresie zbiorowego zaopatrzenia w wodę lub zbiorowego odprowadzania ścieków, oraz gminne jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej, prowadzące tego rodzaju działalność.

Przyłącze kanalizacyjne – odcinek przewodu łączącego wewnętrzną instalację kanalizacyjną w nieruchomości odbiorcy usług z siecią kanalizacyjną, za pierwszą studzienką, licząc od strony budynku, a w przypadku jej braku – do granicy nieruchomości gruntowej.

Przyłącze wodociągowe – odcinek przewodu łączącego sieć wodociągową z wewnętrzną instalacją wodociągową w nieruchomości odbiorcy usług wraz z zaworem za wodomierzem głównym.

Sieć – przewody wodociągowe lub kanalizacyjne wraz z uzbrojeniem i urządzeniami, którymi dostarczana jest woda lub którymi odprowadzane są ścieki, będące w posiadaniu przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjnego.

Substancje priorytetowe – substancje stanowiące zanieczyszczenie chemiczne wód powierzchniowych oraz zagrożenie, które może spowodować w szczególności ostrą i chroniczną toksyczność dla organizmów